

Viite

Ulkoasiainneuvosto; epävirallinen kauppaministerikokous Tukholma 9.-10.3.2023

EU:n kauppaministereiden epävirallinen kokous järjestetään 9.-10.3.2023 Tukholmassa. Suomea edustaa kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari sekä virkamiesvaltuuskunta. Asialistalla kokouksessa ovat kauppapolitiikan vaikutus EU:n kilpailukykyyn sekä EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet. Illallisella keskustellaan Euroopan parlamentin kansainvälisen kaupan valiokunnan puheenjohtaja Bernd Langen kanssa. Lounaalla on vieraana Ukrainan ensimmäinen varapääministeri ja talousministeri Yulia Svyrydenko, jonka kanssa keskustellaan EU:n ja Ukrainan välisen kaupan ja investointien kehittämisestä.

Kauppapolitiikan vaikutus EU:n kilpailukykyyn

Suomen kantoja EU:n kauppapolitiikan suunnasta ja tavoitteista on määritetty E-selvityksessä E 31/2021 vp.

Suomi katsoo, että avoimella ja sääntöihin perustuvalla kaupalla on keskeinen rooli EU:n kilpailukyvyn turvaamisessa ja vihreän siirtymän tukemisessa. On tärkeää, että EU säilyy jatkossakin avoimena kansainväliselle kaupalle ja investoinneille. Samoin on tärkeää jatkaa pyrkimyksiä vahvistaa WTO:n roolia sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän kehittämisessä. EU:n vapaakauppasopimus- ja kumppanuusverkosto muodostaa osaltaan tärkeän keinon vapauttaa kauppaa ja lujittaa suhteita sekä kehittää sääntelyä. On tärkeää, että neuvotellut sopimukset saadaan toimeenpantua ja käynnissä olevat neuvottelut päätökseen. Suomi pitää tärkeänä, että EU edistää kansainvälisessä kaupassa tasavertaisia toimintaedellytyksiä. Suomi tukee komission pyrkimyksiä puuttua eurooppalaisen teollisuuden kohtaamaan epäreiluun kilpailuun kaupan suojainstrumentteja käyttämällä silloin, kun edellytykset niiden käytölle täyttyvät. Suomen kannoista koskien tiedonantoa vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmasta annetaan erillinen E-kirjelmä.

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet

Suomen kantoja EU:n ja Yhdysvaltojen suhteisiin on määritetty E-selvityksissä E71/2021 vp ja E 164/2020 vp.

Suomi tukee transatlanttisen yhteistyön tiivistämistä kahdenvälisen kauppasuhteiden kehittämiseksi ja globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi, kuten vihreän siirtymän edistämiseksi ja sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän vahvistamiseksi, ml. Maailman kauppajärjestön WTO:n uudistaminen. Suomi pitää EU:n ja Yhdysvaltojen kesäkuun 2021 huippukokouksessa perustettua kauppa- ja teknologianeuvostoa (Trade and Technology Council, TTC) hyvin myönteisenä. Kauppa- ja teknologianeuvosto vahvistaa transatlanttista yhteistyötä konkreettisella tasolla. On tärkeää, että työ edistää EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisiä tavoitteita. Suomelle TTC:n työssä erityisen tärkeitä aiheita ovat mm. teknologiastandardit, 5G/6G, ilmasto ja vihreä teknologia sekä globaalit kauppahaasteet. TTC:n puitteissa tehtävä työ täydentää Suomen ja Yhdysvaltojen kahdenvälistä teknologiayhteistyötä. On hyvä, että teräs- ja alumiinitulleja koskevassa kiistassa löydettiin väliaikainen ratkaisu ja että yhteistyötä sektoriin liittyvissä globaaleissa haasteissa tiivistetään. Suomi odottaa, että pidemmällä aikavälillä Yhdysvallat luopuu asettamistaan lisätulleista kokonaan. Transatlanttisissa suhteissa tulisi välttää uusien kauppaa syrjivien

syntymistä. Esimerkiksi Yhdysvaltain Inflation Reduction Act -lainsäädäntö (IRA) aiheuttaa tällä hetkellä Suomessa ja EU-maissa huolta tasavertaisten kilpailuolosuhteiden osalta. Näihin huoliin tulisi löytää ratkaisuja. Suomi pitää tärkeänä, että Yhdysvaltain IRA-lainsäädäntöpaketin vaikutuksia EU:n talouteen ja kilpailukykyyn arvioidaan huolella, ja että EU:n toimet ovat oikeasuhtaisia mahdollisiin vaikutuksiin nähden. Suomi korostaa nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa Yhdysvaltojen roolia tärkeänä strategisena kumppanina. Tämän ohella Yhdysvalloilla on keskeinen asema EU:n kauppakumppanina. On tärkeää, että komissio jatkaa EU:n kannalta mahdollisimman myönteisen IRA-lainsäädäntöpaketin toimeenpanon ja käytännön soveltamisen edistämistä neuvottelemalla. (E 166/2022 vp)

Asialista:

Kauppapolitiikan vaikutus EU:n kilpailukykyyn
EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet

s. 4

s. 7

Ulkoministeriö

TAVOITEMUISTIO

KPO-10, KPO-20

20.2.2023

Asia

Kauppapolitiikan vaikutus EU:n kilpailukykyyn

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto; epävirallinen kauppaministerikokous 9.-10.3.2023

Asiakirjat

Puheenjohtajamaan pohjapaperi (ei vielä jaettu)

Viite (U/E-tunnus)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Sanna Selin, UM/KPO-20, sanna.selin@formin.fi, puh. 0295 350612

Anna Koikkalainen, UM/KPO-10, anna.koikkalainen@formin.fi, puh. 0295 350042

Mary-Anne Nojonen, UM/KPO-20, mary-anne.nojonen@formin.fi, puh. 0295 351494

Johanna Ala-Nikkola, UM/KPO-10, johanna.ala-nikkola@formin.fi, puh. 0295 351122

1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET

Ministerit käyvät tulevaisuuteen suuntautuvan keskustelun siitä, miten EU voi kehittää kauppasuhteitaan kilpailukykynsä vahvistamiseksi.

2. SUOMEN TAVOITE

- *Suomen kantoja EU:n kauppapolitiikan suunnasta ja tavoitteista on määritetty E-selvityksessä E 31/2021 vp.*
- Suomi katsoo, että avoimella ja sääntöihin perustuvalla kaupalla on keskeinen rooli EU:n kilpailukyvyn turvaamisessa ja vihreän siirtymän tukemisessa.
- On tärkeää, että EU säilyy jatkossakin avoimena kansainväliselle kaupalle ja investoinneille. Samoin on tärkeää jatkaa pyrkimyksiä vahvistaa WTO:n roolia sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän kehittämisessä.
- EU:n vapaakauppasopimus- ja kumppanuusverkosto muodostaa osaltaan tärkeän keinon vapauttaa kauppaa ja lujittaa suhteita sekä kehittää sääntelyä. On tärkeää, että neuvotellut sopimukset saadaan toimeenpantua ja käynnissä olevat neuvottelut päätökseen.
- Suomi pitää tärkeänä, että EU edistää kansainvälisessä kaupassa tasavertaisia toimintaedellytyksiä. Suomi tukee komission pyrkimyksiä puuttua eurooppalaisen teollisuuden kohtaamaan epäreiluun kilpailuun kaupan suojainstrumentteja käyttämällä silloin, kun edellytykset niiden käytölle täyttyvät.
- Suomen kannoista koskien tiedonantoa vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmasta annetaan erillinen E-kirjelmä.

3. NEUVOTTELUTILANNE

Ministerit käyvät tulevaisuuteen suuntautuvan keskustelun siitä, miten EU voi kehittää kauppasuhteitaan kilpailukykyänsä vahvistamiseksi.

Eurooppa-neuvosto keskusteli 9.-10.2.2023 ylimääräisessä kokouksessaan EU:n globaalin kilpailukyvyn parantamisesta ja mahdollisista taloutta tukevista toimista. Keskustelua jatketaan Eurooppa-neuvostossa 23.-24.3.

Komissio julkaisi 1.2.2023 tiedonannon vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmasta. Tiedonannon kauppaosuudesta ja kauppapolitiikan panoksesta EU:n kilpailukyvyn keskusteltiin neuvoston kauppa-poliittisen komitean päällikkökokouksessa 17.2.

4. TAUSTA

Kauppapolitiikan merkitys on keskeinen Euroopan taloudellisen vaurauden ja kilpailukyvyn kannalta. EU:n sisäiset ja ulkoiset haasteet, samoin kuin kestävämmän kasvun välttämättömyys korostavat politiikkakoherenssin ja yhteistyön merkitystä.

EU:n menestys rakentuu vahvojen ja koherenttien sisämarkkinoiden ja ulkoisen avoimuuden varaan. Avoimet markkinat lisäävät kilpailukykyä, työllisyyttä ja tuottavuutta. Avoin sääntöpohjainen kaupankäynti luo mahdollisuuksia teollisuudelle yhtäältä avaamalla uusia vientimarkkinoita ja luomalla mittakaavaetuja. Toisaalta se tarjoaa mahdollisuuden hankkia tarvittavia raaka-aineita, osia, komponentteja ja palveluja.

EU pyrkii yhdessä kumppaniensa kanssa edistämään kansainvälisen kaupan vakautta ja vahvistamaan toimintaympäristön ennustettavuutta ja oikeusvarmuutta jatkamalla Maailman kauppajärjestön (WTO) tukemista, muun muassa sen uudistamisen kautta. WTO:n uudistaminen on nähtävä osana EU:n laajempia prioriteetteja, joiden mukaan globaalien instituutioiden tulee tukea talouden elpymistä, kohtuullisia työoloja, kestävä kehitystä ja vihreää siirtymää. WTO:n uudistamisessa tulisi mm. pyrkiä vahvistamaan WTO:n kykyä puuttua kilpailua vääristäviin käytäntöihin ja edistää kestävä kehitystä. EU:n tärkein tavoite on täysin toimivan riitojenratkaisujärjestelmän palauttaminen vuoteen 2024 mennessä, kuten WTO:n ministerikokouksessa kesäkuussa 2022 sovittiin.

EU:n kattava vapaakauppasopimus- ja kumppanuusverkosto muodostaa osaltaan tärkeän osan EU:n kilpailukykyä, antaen mahdollisuuden edistää EU:n arvoja ja intressejä. EU:lla on yli 40 kauppasopimusta, jotka kattavat lähes 80 maata. EU neuvottelee parhaillaan vapaakauppasopimuksista Australian, Indonesian ja Intian kanssa. Vapaakauppasopimusneuvottelut Uuden-Seelannin kanssa ja neuvottelut Chilen kanssa uudistetusta assosiaatiosopimuksesta saatiin päätökseen vuonna 2022. Kauppasopimusneuvottelut Meksikon ja Mercosurin kanssa on jo käytännössä viety päätökseen, mutta ne vaativat vielä viimeisiä tarkennustoimia. On tärkeää saattaa neuvottelut päätökseen ja neuvotellut sopimukset voimaan.

EU:n yrityksiä ja markkinoita tulee suojella epäterveeltä kaupalta ja käyttää olemassa olevia kaupan suojainstrumentteja silloin kuin perusteet niiden käytölle ovat olemassa.

Eurooppa-neuvosto kävi helmikuun 2023 ylimääräisessä kokouksessa keskustelua EU:n globaalin kilpailukyvyn parantamisesta ja mahdollisista taloutta tukevista toimista. Komissio on antanut ehdotuksia lyhyen aikavälin tukitoimiksi ja on tekemässä pidemmän aikavälin kilpailukykyä vahvistavia aloitteita, perustana erityisesti energiakriisi ja vihreän siirtymän vauhdittaminen. Esityksiä perusteellaan tarpeella parantaa EU:n globaalia kilpailukykyä ottaen huomioon myös Yhdysvaltojen vihreää siirtymää tukevan

lainsäädännön (Inflation Reduction Act, IRA) kielteiset EU-vaikutukset sekä tarve vahvistaa EU:n strategista autonomiaa ja vähentää haitallisia riippuvuuksia. Keskustelu jatkuu maalis- ja kesäkuun Eurooppa-neuvoston kokouksissa.

Komission 1.2. julkaisema tiedonanto ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle” (Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age) kokoaa yhteen työkaluja EU:n kilpailukyvyyn vahvistamiseksi vihreää siirtymää tukien. Tiedonanto rakentuu neljän pilarin varaan: ennakoitava ja yksinkertaistettu sääntely-ympäristö, rahoituksen saannin nopeuttaminen, osaamisen lisääminen ja avoin kauppa häiriönsietokykyisten toimitusketjujen luomiseksi. Tiedonannon kauppapilarissa keskitytään maailmanlaajuiseen yhteistyöhön ja kaupan valjastamiseen palvelemaan vihreää siirtymää reilun kilpailun ja avoimen kaupan periaatteiden mukaisesti EU:n kumppaneiden kanssa tehtyjen sitoumusten ja WTO:n työn pohjalta. Tiedonannossa korostetaan, että kaupan tuomat tehokkuusedut ja kolmansien maiden kanssa solmitut kumppanuudet ovat olleet EU:n kriisinkestävyyden kannalta keskeisiä. Samaan aikaan epäreilujen käytäntöjen lisääntyminen on vaatinut EU:ta kehittämään uusia työkaluja ja panemaan osaltaan täytäntöön toimia tasapuolisten toimintaedellytysten säilyttämiseksi. Kaiken kaikkiaan tämä kuvastaa EU:n pyrkimystä kohti avointa strategista autonomiaa.

Ulkoministeriö

TAVOITEMUISTIO

KPO-10, ASA-20

20.2.2023

Asia

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet

Kokous/tapaaminen

Ulkoasiainneuvosto; epävirallinen kauppaministerikokous 9.-10.3.2023

Asiakirjat

-

Viite (U/E-tunnus)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Anna Koikkalainen, UM/KPO-10, anna.koikkalainen@formin.fi, puh. 0295 350042Annina Aalto, UM/ASA-20, annina.aalto@formin.fi, puh. 0295 350277**1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET**

Epävirallinen kauppaministerikokous saa tilannekatsauksen EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteista.

2. SUOMEN TAVOITE

- *Suomen kantoja EU:n ja Yhdysvaltojen suhteisiin on määritetty E-selvityksissä E71/2021 vp ja E 164/2020 vp.*
- Suomi tukee transatlanttisen yhteistyön tiivistämistä kahdenvälisen kauppasuhteiden kehittämiseksi ja globaaleihin haasteisiin vastaamiseksi, kuten vihreän siirtymän edistämiseksi ja sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän vahvistamiseksi, ml. Maailman kauppajärjestön WTO:n uudistaminen.
- Suomi pitää EU:n ja Yhdysvaltojen kesäkuun 2021 huippukokouksessa perustettua kauppaja teknologianeuvostoa (Trade and Technology Council, TTC) hyvin myönteisenä. Kauppaja teknologianeuvosto vahvistaa transatlanttista yhteistyötä konkreettisella tasolla. On tärkeää, että työ edistää EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisiä tavoitteita. Suomelle TTC:n työssä erityisen tärkeitä aiheita ovat mm. teknologiastandardit, 5G/6G, ilmasto ja vihreä teknologia sekä globaalit kauppahaasteet. TTC:n puitteissa tehtävä työ täydentää Suomen ja Yhdysvaltojen kahdenvälisiä teknologiayhteistyötä.
- On hyvä, että teräs- ja alumiinitulleja koskevassa kiistassa löydettiin väliaikainen ratkaisu ja että yhteistyötä sektoriin liittyvissä globaaleissa haasteissa tiivistetään. Suomi odottaa, että pidemmällä aikavälillä Yhdysvallat luopuu asettamistaan lisätulleista kokonaan.
- Transatlanttisissa suhteissa tulisi välttää uusien kauppärsykkeiden syntymistä. Esimerkiksi Yhdysvaltain Inflation Reduction Act -lainsäädäntö (IRA) aiheuttaa tällä hetkellä Suomessa ja EU-maissa huolta tasavertaisten kilpailuolosuhteiden osalta. Näihin huoliin tulisi löytää ratkaisuja.

- Suomi pitää tärkeänä, että Yhdysvaltain IRA-lainsäädäntöpaketin vaikutuksia EU:n talouteen ja kilpailukykyyn arvioidaan huolella, ja että EU:n toimet ovat oikeasuhtaisia mahdollisiin vaikutuksiin nähden. Suomi korostaa nykyisessä geopolitisessa tilanteessa Yhdysvaltojen roolia tärkeänä strategisena kumppanina. Tämän ohella Yhdysvalloilla on keskeinen asema EU:n kauppakumppanina. On tärkeää, että komissio jatkaa EU:n kannalta mahdollisimman myönteisen IRA-lainsäädäntöpaketin toimeenpanon ja käytännön soveltamisen edistämistä neuvottelemalla. (E 166/2022 vp)

3. NEUVOTTELUTILANNE

Saadaan komission tilannekatsaus EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteista. Esille noussevat Yhdysvaltain Inflation Reduction Act -lainsäädäntöpaketti, valmistautuminen EU:n ja Yhdysvaltojen kauppa- ja teknologianeuvoston (Trade and Technology Council, TTC) neljänteen ministeritason kokoukseen, joka on tarkoitus järjestää alkukesästä Ruotsissa sekä teräs- ja alumiinitullit.

Edellisen kerran transatlanttiset kauppasuhteet olivat esillä kauppaministerikokoonpanossa kokoontuneessa ulkoasiainneuvostossa 25.11.

4. TAUSTA

Yhdysvallat on EU:n tärkein strateginen kumppani. Kahdenvälinen kauppa- ja investointisuhde on maailman merkittävin ja se tukee miljoonia työpaikkoja niin EU:ssa kuin Yhdysvalloissa. Molempien osapuolten intresseissä on käydä säännöllistä vuoropuhelua ja vahvistaa transatlanttista yhteistyötä.

EU:n ja Yhdysvaltojen **kauppa- ja teknologianeuvoston** (Trade and Technology Council, TTC) seuraava kokous on tarkoitus järjestää alkukesästä Ruotsissa. TTC:n ministeritason kokouksiin osallistuvat EU:sta komissaarit Valdis Dombrovskis ja Margrethe Vestager, Yhdysvalloista kauppaministeri Gina Raimondo, ulkoministeri Anthony Blinken ja kauppaedustaja Katherine Tai. Kokouksen odotetaan hyväksyvän yhteisen julkilausuman, jossa käydään läpi saavutettuja tuloksia ja ohjataan jatkotyötä. Yhteisjulkilausumaluonnos ei ole vielä käytettävissä.

EU ja Yhdysvallat sopivat kauppa- ja teknologianeuvoston perustamisesta 15.6.2021 pitämässään huippukokouksessa. TTC:n tavoitteena on toimia EU:n ja Yhdysvaltojen välisenä koordinaatioryhmänä kaupan, talouteen ja teknologiaan liittyvissä kysymyksissä. TTC:ssä on kymmenen työryhmää, jotka käsittelevät teknologiastandardeja, ilmastoa ja vihreää teknologiaa, ICT-turvallisuutta ja kilpailukykyä, tiedonhallintaa ja teknologia-alustoja, teknologian väärinkäyttöä, vientivalvontaa, sijoitusten seuranta, pk-yrityksiä ja digiteknologiaa, globaaleja kauppahaasteita sekä turvallisia toimitusketjuja.

Osa työryhmien alla tehtävästä työstä kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan, osassa kysymyksiä (mm. vientivalvonta, sijoitusten seuranta) toimivalta on jaettu EU:n ja jäsenmaiden kesken. EU:n sisäisessä keskustelussa jäsenmaat ovat korostaneet sitä, että jäsenmailla tulee olla asianmukainen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa TTC:n työhön. Lisäksi sidosryhmien vaikuttamismahdollisuuksia on pidetty tärkeänä. Komissio on perustanut alustan futurium.ec.europa.eu/EU-US-TTC kerätäkseen laajasti eri sidosryhmien kontribuutioita.

TTC:n kolmas ministerikokous järjestettiin 5.12.2022 Marylandissa Yhdysvalloissa. Keskusteluissa olivat vahvasti esillä Yhdysvaltojen IRA-lainsäädäntö ja sen vaikutukset EU:n talouteen, Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset sekä suhteet Kiinaan. Kokouksen yhteisjulkilausumassa korostetaan EU:n ja Yhdysvaltojen kumppanuuden merkitystä. Geostrategiset haasteet ovat lisänneet tiiviin koordinoinnin ja yhteistyön merkitystä. Julkilausumassa nostetaan esille keskeisiä edistysaskeleita työryhmien työstä ja sen liitteenä on yhteinen tekoälyn tiekartta sekä ihmisoikeuspuolustajia koskeva julkilausuma. Kaupan osalta joulukuun kokouksessa nousivat esille transatlanttisen kaupan lisäämiseen tähtäävät toimet kuten kaupan sähköisten työkalujen käyttöönotto, kaupan ja turvallisuuden yhteys (mm. yhteistyön lisääminen sijoitusten seurannan ja vientivalvonnan osalta) sekä päätös kestävästä kaupasta koskevan transatlanttisen aloitteen käynnistämisestä (Transatlantic Initiative for Sustainable Trade). Teknologia-

puolella sovittiin mm. digitaalisaatiohankkeista kolmansissa maissa, yhteistyön tiivistämisestä digitaalisen infrastruktuurin varmistamiseksi sekä puolijohteiden saatavuuden edistämiseksi sekä tehtiin päätös perustaa kasvua edistävää osaamista käsittelevä työryhmä.

TTC:tä ei ole tarkoitettu EU:n ja Yhdysvaltojen kahdenvälisen kauppajännitteiden käsittelyyn. Rakentava keskusteluyhteys EU:n ja Yhdysvaltojen välillä on kuitenkin edesauttanut myös **kahdenvälisen kiistojen** käsittelyä. EU:n ja Yhdysvaltojen kesäkuun 2021 huippukokouksessa saavutettu yhteisymmärrys Airbus/Boeing-kiistassa oli myönteinen askel. Yhteisymmärryksen pohjalta sovittiin vastatoimien keskeyttämisestä viideksi vuodeksi, joiden aikana käsitellään EU:n ja Yhdysvaltojen omien tukien periaatteita, mutta pyritään myös puuttumaan kolmansien maiden sellaisiin tukiin, jotka eivät noudata markkinatalouden periaatteita.

Teräs- ja alumiinitulleja koskevan kiistan ratkaiseminen sen sijaan osoittautui vaikeammaksi Bidenin hallinnolle, sillä kysymys on sisäpoliittisesti vaikea monista vastakkaisista intresseistä johtuen. EU ja Yhdysvallat pääsivät kuitenkin väliaikaiseen sopuun lokakuussa 2021. Saavutetun yhteisymmärryksen pohjalta Yhdysvaltojen 232-tullien kohteena ollut teräs- ja alumiinituonti EU:sta on 1.1.2022 lähtien tulitonta sovittujen vuosittaisten kiintiöiden puitteissa. Kiintiön ylimenevältä tuonnilta Yhdysvallat perii edelleen lisätullin, joka teräksessä on 25 prosenttia ja alumiinissa 10 prosenttia. Vastaavasti EU keskeyttää 232-tullien seurauksena asettamiensa tasapainottavien toimien soveltamisen. Molemmat myös keskeyttävät kiistan tiimoilta WTO:ssa käynnistämänsä riidat. Osana yhteisymmärrystä EU ja Yhdysvallat sopivat myös teräksen globaalia ylituotantoa koskevan yhteistyön vahvistamisesta. Lisäksi päätettiin neuvotella kestävästä terästä ja alumiinia koskeva järjestely, jolla yhtäältä pyritäisiin puuttumaan teollisuuden päästöihin ja toisaalta ylituotantoon. Sovulla ei ole vaikutusta EU:n asettamiin teräksen suojatoimiin, jotka kohdistuvat tuontiin kaikista maista. Neuvottelut ovat käynnissä ja osapuolet ovat sitoutuneet löytämään ratkaisun vuoden 2023 kuluessa.

Uutena transatlanttisten suhteiden huolenaiheena on Yhdysvaltojen **Inflation Reduction Act** -lainsäädäntöpaketti (IRA), joka pyrkii suitsimaan inflaatiota ja sen ohella tukemaan vihreää siirtymää. Kyseessä on Yhdysvaltojen historian merkittävin liittovaltiotason ilmastotoimi. IRA:n pohjalta yrityksille on tarjolla eri sektoreilla valtiontukia, joilla edistetään kotimaista vihreää energiantuotantoa ja vihreää teknologiaa, kuten esimerkiksi sähköautojen tuotantoa. Lakipaketin sisältämiin tukiin liittyy kotimaisuusvaatimuksia, jotka komission arvion mukaan syrjivät eurooppalaisia yrityksiä ja ovat Maailman kauppajärjestön WTO:n sääntöjen vastaisia. Komissio ja Valkoinen talo ilmoittivat 25.10.2022 sopineensa työryhmästä, jossa EU:n huolia käsitellään. Yhdysvallat julkisti loppuvuodesta 2022 joitakin poikkeuksia vaatimuksiin sähköautojen osalta: yritysleasing-autot voisivat saada tukia ilman kokoonpanoon ja materiaaleihin liittyviä velvoitteita Komission ja Valkoisen talon työryhmä jatkaa työtään.

Liitteet -